

PRÁVO EVROPSKÉ UNIE

Jednotný vnitřní trh

215 --- 2021

Vlastní náplň činnosti Unie

Oblasti integrace

- **Prostředky k dosažení cílů EU:**
 - **(1) jednotný vnitřní trh (hlavně ekonomická integrace),**
 - **(2) prostor svobody, bezpečnosti a práva (následky ekonomické integrace v mimoekonomické oblasti),**
 - **(3) hospodářská a měnová unie (vyšší forma ekonomické integrace)**

Politiky EU - 1

1. Výlučná pravomoc EU

- a) měnová politika
- **b) politika hospodářské soutěže (vč. státních podpor a veřejných zakázek)**
- **c) obchodní politika (navenek)**

• 2. Nevýlučná pravomoc (koordinační politiky)

- **a) ochrana spotřebitele**
- b) sociální politika (pracovní právo, zaměstnanost)
- **c) daňová politika**
- **d) policejní a justiční spolupráce**

Politiky EU - 2

- **3. Sektorové tradiční politiky v oblasti nevýlučné pravomoci (již od 1958)**
 - a) zemědělská politika
 - b) rybolovná politika (moře)
 - c) dopravní politika
- **4. "Územní" politiky**
 - a) regionální politika (soudržnost) ("evropské peníze")
 - ***b) zahraniční politika a obrana***
 - ***c) rozvojová spolupráce***

(1) Společný trh
Jednotný vnitřní trh

Sbližování práva v EU

pramen: SFEU

Společný trh

- Založen na 4 základních svobodách:
- **volný pohyb zboží, osob, služeb, kapitálu**
budován v 50. a 60. letech, funguje až do 1993, kdy se mění na jednotný vnitřní trh
 - **Původně zcela převažující, prakticky jediný smysl evropské hospodářské integrace (EHS)**
 - prosazeno s h o r a (ekonomické zájmy velkých hospodářských subjektů) – nutnost velkého trhu k zajištění odbytů stále rostoucího množství produktu
 - cílem také zajištění míru v Evropě
 - prospěšné i pro spotřebitele (obyvatelstvo)
 - společné politiky: tradiční – zeměd-dopr-obch
 - VYŠŠÍ FORMA OD MAASTRICHTU: **JEDNOTNÝ VNITŘNÍ TRH**

Období stagnace 70.-80. léta

- sílil tlak na
 - zrušení dosavadních překážek volného pohybu,
 - odbourání všech hraničních kontrol uvnitř Společenství a
 - odstranění zbývajících důvodů, které vedly k fragmentaci trhu
- 1985: „Bílá kniha pro dokončení vnitřního trhu.“
- odstranit přetrvávající překážky – 3 typy:
 - tzv. **materiální překážky** - odstranění kontrol zboží i osob na vnitřních hranicích,
 - **technické překážky**, týkající se rozdílných národních předpisů upravujících, jak technické parametry výrobků, tak existující procedury k ověřování technických parametrů zboží,
 - **fiskální překážky**, v rámci nichž bylo primárním cílem Společenství odstranit rozdíly v daňově-právních předpisech.

Společný trh x jednotný vnitřní trh

- **přechod** od společného trhu k jednotnému vnitřnímu trhu (vyšší stupeň): cca 1993
- **právní nástroje:** *Bílá kniha* - Jednotný evropský akt 1986, Maastrichtská smlouva
- q1 a q2 rozšíření 4 základních **svobod**
- Maastricht: zavedení **nových společných politik**, perspektiva jednotné měny

Pojem jednotného vnitřního trhu - 1

- **První složka:**
- **4 základní svobody** – volný pohyb
 - zboží,
 - osob,
 - služeb,
 - kapitálu

Pojem jednotného vnitřního trhu - 2

- Druhá složka:
- **společné politiky**
 - **základní (původní - již ve společném trhu)** – zemědělská, dopravní, společná obchodní, sociální, (soutěžní)
 - **novější (Maastricht – až v jednotném vnitřním trhu)** –
 - vízová, azylová a přistěhovalecká,
 - hospodářská a měnová,
 - fiskální (daně)
 - ochrana spotřebitele,
 - hospodářská a sociální soudržnost,
 - ochrana životního prostředí,
 - rozvojová spolupráce aj.

Definice vnitřního trhu

- Článek 26 SFEU
- 1. Unie přijímá opatření určená k vytvoření nebo zajištění fungování vnitřního trhu v souladu s příslušnými ustanoveními Smluv.
- **2. Vnitřní trh zahrnuje**
 - prostor bez vnitřních hranic,
 - v němž je zajištěn volný pohyb zboží, osob, služeb a kapitálu
 - v souladu s ustanoveními Smluv.

Sbližování (harmonizace) práva

- Právní režim EU tvoří:
 - vlastní **předpisy EU** – primární právo, nařízení platné ve všech členských státech
 - právní předpisy **členských států** přizpůsobené (modifikované) podle směrnic = **výsledek sbližování práva**
 - předěl: 1986 – JEA (kvalifikovaná většina)

Volný pohyb zboží (uvnitř Unie) = volný obchod

- Co je „**volný**“ pohyb zboží (obchod) - překážky obchodu k odstranění:
 - **fiskální**
 - **zákaz cel** a jiných dávek, **daňové** diskriminace
odstraněno bez výjimek
 - **jiné (administrativní)**
 - **zákaz množstevních omezení**, zákazů a jiných omezení dovozu a vývozu
odstraněno z větší části – možné výjimky
 - **další**
 - např. státní monopoly obchodní povahy
zákaz omezování dovozu

Volný pohyb osob v EHS (ekonomická svoboda)

Původně:

ekonomická svoboda

- pravidla pro volný

pohyb (turistika) a

pohyb/pobyt (ekonomická
aktivita)

Volný pohyb pracovníků

Zahrnuje tato práva:

- opuštění svého státu
- vstup a pobyt na území jiného členského státu
- právo ucházet se o zaměstnání, být zaměstnán, pobírat důchod atd. – vše za stejných podmínek jako domácí občané (zákaz diskriminace podle státní příslušnosti)